

Oponentský posudek pro diplomovou práci BcA. Viktorie Juríčkové

Název projektu: Udržitelnost – upcyklace

Jméno řešitele: BcA. Viktorie Juríčková

Jméno oponenta: MgA. Jaroslav Prokeš Ph.D.

Diplomová práce Viktorie Juríčkové, ač vychází z oblasti designu a problematiky udržitelnosti, je ve výsledku výstupem, který spadá více do oblasti volného než užitého umění. Jejím výsledkem je objekt nazvaný „Destrukce“. Ten, domnívám se, v mnohém dokládá cestu, kterou autorka ušla v hledání vlastní perspektivy k zadání i k vlastní tvorbě vůbec.

Na začátek považuji za nutné předeslat, že do týdne od mého souhlasu s oponenturou jsem se s Viktorií Juríčkovou sešel a o její práci na základě zaslání portfolia a textu diplomové práce zevrubně pohovořil. V té době ještě objekt doslova „rostl“ a shlédnout bylo možné toliko vizualizace a zdokumentovaný postup výroby.

Viktoria Juríčková má za sebou čtyřletá studia designu v Plzni a dva roky studia designu na ČVUT. Byl jsem proto překvapen (vzhledem k svému zaměření příjemně), že výsledkem není striktně produktový design, ale práce je spíše volná a ač koncepčně vychází ze zadání, je v posledku zaměřená na tvarovou / sochařskou stránku věci. Tento směr (od užitého k volnějším vyjádření) potvrdila i volbou ateliéru, v němž se Viktorie rozhodla diplomovat. Ateliér prof. Mariána Karla ji takové vyjádření umožňoval.

Viktorie začala svou práci s přesvědčením nalézt zajímavé řešení v oblasti designu za využití organického růstu mycelia (podhoubí) a jeho schopnosti prorůst a vázat materiály aniž by jako pojivo kladlo zvýšené nároky na likvidaci nebo recyklaci. Zprvu mnohoslibné možnosti této „technologie“ však při bližším seznámení se všemi aspekty výroby, stálosti, udržitelnosti a trvanlivosti začaly klást limity, která autorka popisuje v teoretické části práce.

Přes řadu pokusů s tenkými vrstvami, stínidly a svítidly došla k řešení vrstvy sklo / mycelium / sklo, v němž mycelium mělo vytvořit strukturu viditelnou z obou stran, vhodnou například právě k stínění. Odtud bylo již nedaleko k řešení, které dnes předkládá jako výsledek své diplomové práce.

V konečném výsledku je prvek plochého skla o rozměrech 80 x 190 cm protnut hranolovitou formou na první pohled neidentifikovatelného materiálu - myceliového kompozitu (směs drtě sádkokartonu, mouky a mycelia). Objekt má budit dojem, že exaktní deska bezpečnostního skla podlehla destrukci právě díky „proražení“ či prostoupení organického mycelia, které jej zároveň podpírá i proráží. Tento protiklad podpory a destrukce vyjadřuje dle mého soudu postoj autorky k práci s myceliem jako takové. Na jedné straně nadšení organickým, ekologickým, snadno odbouratelným materiálem, na druhé vědomí jeho limitů, zdánlivě bezproblémového růstu a udržitelnosti v míře, jakou Viktoria při zachování funkce požadovala.

Z teoretické části práce jsem nabyl dojmu, že Viktoria Juríčková je důkladná co do přípravy. Své plány a nápady konzultovala s řadou odborníků a hledala možnosti na hranici uskutečnitelného.

Zvolenou problematiku považuji za zcela současnou a aktuální a výsledek práce nikoli za ústup z vytyčených pozic, ale jejich kritické zhodnocení a zvolené řešení demonstrující rozpor mezi zamýšleným a uskutečnitelným za vhodné. Jak se naplní zajímavé očekávání degradace podpůrného

hranolu, klesání desky a borcení celé kompozice až k opětovnému rozpadu na hromadu drti, v níž bude vězet popraskaná tabule bezpečnostního skla, v tuto chvíli není možné hodnotit.

Vytkl bych snad jen poněkud náhodné inspirační zdroje z oblasti umění. Ocenil bych více se opřít o procesuální umění, snad informelní fascinaci plísněmi, korozí, oxidací, fyzickým rozrušováním povrchu a změnou materiality obecně. Rozumím důvodům pro minimalistické řešení, v němž kontrast růstu a téměř inertní skleněné tabule vynikne.

Navrhuji hodnotit diplomovou práci Viktorie Juríčkové známkou velmi dobře (1,5)

MgA. Jaroslav Prokeš Ph.D.

v Liberci 6. 6. 2023

Handwritten signature of Jaroslav Prokeš in blue ink, written in a cursive style.